

'Bedrijfsleven moet zijn sociale gezicht tonen'

Ook bij instanties als het IBN gaat het rijk bezuinigen. In een paar jaar tijd zelfs elf miljoen euro. Directeur De Leeuw heeft een idee hoe dit op te vangen.

door **Henk Snijders**

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is steeds meer een modewoord in het bedrijfsleven. IBN-directeur Ed de Leeuw gaat bedrijven de komende tijd steeds vaker aanspreken op dit thema. „Ik zie dat veel bedrijven al werk maken van één van de drie 'P's', die deel uitmaken van het verantwoord ondernemen.” De Leeuw heeft het dan over de P die staat voor planet (het redden van de planeet). „Er worden allerlei energiebesparende maatregelen genomen.” Hij zal de ondernemers ook niet over de P van profit (winst) hoeven aan te spreken. Zijn verhaal zal gaan over de P van people, dat ze mensen gaan aannemen die uit zijn stal komen, mensen - zoals dat officieel heet - met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hij moet ook wel. Er komt namelijk een forse bezuiniging op hem af. Het rijk gaat fors korten op de Wet sociale voorzieningen. Via de

Werk naar Vermogen

- In de Wet werken naar vermogen zijn alle regelingen opgenomen voor mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.
- Het gaat dan over: de Wet investeren in jongeren (WIJ), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) of de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong).
- De Wet werken naar vermogen gaat in op 1 januari 2013.
- IBN bestaat sinds 1971 en regelt voor de mensen in de gemeenten in Noord-Brabant die vallen onder de Wet sociale werkvoorziening een passende baan. Er werken 3800 mensen via of bij de IBN.
- IBN heeft vijf eigen bedrijven: Arbeidsintegratie, Facilitair, Productie, Kader en Kwekerijen. Verder werkt IBN samen met bedrijven als Vebego en Medica.
- IBN heeft vestigingen in Uden (centraal kantoor), Oss, Cuijk, Schaijk en Helmond.

nieuwe Wet werken naar vermogen worden de gemeenten helemaal verantwoordelijk voor iedereen die niet op eigen kracht werk kan vinden. Gelijktijdig worden de daarbij horende budgetten zeer fors gekort. Zoals De Leeuw het nu heeft becijferd moet zijn IBN (Integrale Bedrijven Noord-Brabant) het in

2015 met elf miljoen euro per jaar minder doen, maar moeten er wel meer mensen worden opgevangen. „Dat kan alleen als het bedrijfsleven zijn steentje bijdraagt.” Hij zal daar ook de aangesloten gemeenten op aanspreken. „Ze hebben al in hun aanbestedingsregelingen een sociale doelstelling opgenomen.” Zo kon de IBN bijvoorbeeld onlangs de Europese aanbesteding bij de gemeente Oss binnenhalen voor de catering van het gemeentehuis. Maar De Leeuw wil verder gaan: „Als een gemeente bijvoorbeeld ergens nieuwe auto's koopt, dan zou je als overheid van de bedrijven die inschrijven ook een sociale verplichting kunnen eisen.” De Leeuw stelt dat hij dan naar garagebedrijven wil stappen om zijn medewerkers daar aan het werk te helpen. „Dat kan in de schoonmaak zijn, maar ook in leerwerk-projecten in de werkplaats van de garage.” Het zou toch fantastisch zijn als ons dat lukt. Om zijn verhaal kracht bij te zetten, heeft de IBN onlangs een onderzoek naar het sociale rendement van het bedrijfsleven laten doen. „Wat levert IBN op voor de maatschappij?, was onze vraag.” De Leeuw noemt de resultaten opzienbarend. „Daar kan ik veel mee. Dat onze drieduizend gesubsidieerde medewerkers een positief resultaat hebben voor de maatschappij.” Hij somt enkele zaken op: „besparingen op uitkeringen en toesla-

Medewerkers van IBN zijn automatten aan het maken in Veghel.

gen, extra inkomsten uit belasting, extra consumptie en extra productiviteit.” Het onderzoek, dat is uitgevoerd door PwC, schat de financiële baten tussen de 63,3 miljoen en 70,3 miljoen euro. „Dit zijn de harde opbrengsten, die daarmee nagenoeg gelijk liggen aan de kosten van de IBN, 67,7 miljoen euro.” Maar er zijn ook zogenoemde zachte opbrengsten, stelt De Leeuw. „Deze laten zich moeilijker in geld uitdrukken.” Het onderzoek toont wel aan dat mensen zonder werk vaker last hebben van depressieve klachten, minder tevreden zijn, weinig zelfwaardering ervaren en zich minder bekwaam voelen.

Zo blijkt dat de medewerkers van IBN gelukkiger zijn dan mensen die op de wachtlijst staan. De IBN'ers geven het leven een gemiddeld rapportcijfer van 7,2 tegen kandidaten op de wachtlijst die een 6,3 geven. Volgens de onderzoekers zou dit gegeven, doorvertaald een kostenbesparing op de geestelijke gezondheidszorg geven van circa 1,6 miljoen euro. In totaal zou er zelfs een besparing op zorgkosten van 2,9 miljoen euro zijn. Dit verhaal geeft De Leeuw een ruggesteun. „En we hebben besloten een vervolg aan het onderzoek te geven. We gaan ook nog in kaart brengen wat de effecten zijn op de werkgelegenheid van niet-

subsidieerde IBN-medewerkers (zo'n 800 personen) en de werkgelegenheid bij toeleveranciers van IBN.” Hierbij refereert hij aan de commotie die ontstond toen MSD-Organon het ontslag van 2175 medewerkers aankondigde. Direct stelde de gemeente Oss dat achter elk baan bij Organon één tot anderhalve arbeidsplaats in de rest van Oss vastzat. Dat varieerde van de bakker en de bloemist via verhuizers en drukkers tot aan medici en onderzoekers.” De Leeuw gaat geen energie meer verspelen aan het betwisten van de bezuinigingen, hoewel hij het er niet mee eens is. „Maar het is een democratisch genomen be-

sluit in Den Haag. We hebben in het voortraject onze invloed zoveel mogelijk laten gelden.” Hij stelt dat het nu een uitdaging van de IBN en de andere instanties is om voor hun medewerkers continuïteit van werken te bieden en degenen die nog langs de kant staan naar betaald werk te leiden. „Dat is onze missie.” Met bevolegheid en passie denkt De Leeuw dat het gaat lukken al de mensen die een extra steuntje nodig hebben aan het werk te krijgen. „Zij hebben een toegevoegde waarde voor de samenleving.” Eigenlijk is dit volgens De Leeuw niet in geld uit te drukken. „De vraag is: hoe sociaal zijn we in Nederland?”

Onderzoek medewerkers IBN (sociale werkplaatsen)

bron SROI / IBN